

ledes at Forslaget af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. M. Hansen) afstemmes umiddelbart efter Forslaget i Betænkningen under Nr. 3. — Med Hensyn til Underændringsforslaget til Udvalgets Forslag under Nr. 3 af det ærede Medlem for Maribo Amts første Valgkreds (S. Hage) skal jeg bemærke, at den ærede Forslagsstiller har begjæret deelt Afstemning derover, saaledes at der først afstemmes over den Deel, der angaaer Forandringer i Linie 7, og dernæst over den Deel, der angaaer en Forandring i Linie 9. — Forhandlingen over dette Afstnit er aabnet. Den ærede Ordfører har Ordet.

Ordføreren (Mørk): Nærværende Lovforslag hører til dem, der, hos Mange, ligesom umiddelbart fører en Følelse for eller mod sig med, alt efter som man staaer paa den ene eller den anden Side af det Afstillingspunkt, som der har været og tildeels endnu er mellem Kjøbstæderne og Landet. Man er vilkaarlig tilbøielig til at være for det, naar man er Landboer, og man er ligesaa vilkaarlig lidt tilbøielig til at være mod det, naar man er Kjøbstadbeoer, fordi det ikke kan negtes, at den Ordning, som fandt Sted i 1857, greb saa betydeligt, saa dybt ind til Forandring af Kjøbstædernes og Landets Forhold. Smidler-tid troer jeg, at ligesaavist som der fra Landets Side ikke bør ønskes noget større Indgreb i Kjøbstædernes saakaldte Rettigheder, end der ligefrem er nødvendigt for det Almindeliges Dary, saaledes maa ogsaa en fornøftig Overveelse fra Kjøbstædernes Side indrømme, at der heller ikke bør lægges Hindringer i veien for en sund og fornøftig Udvikling og Fremadskriden af vore Forhold. Det er naturligt, at man i den Henseende søger at være de forskjellige Interessers Stilling til hinanden saa retfærdigt og billigt som muligt, men at en enkelt Side skulde stemme op imod Udviklingens stedse fortløbende Strøm, det troer jeg ikke kan være ønskeligt, og det troer jeg endogsaa heller ikke vil være til Bedkommendes Dary i Længden, fordi det saa let kommer, ligesom det kom i 1857, at Strømmen bliver saa stærk, at den river mere med sig paa een-

gang, og man derved frembringer en større Skade for de Enkeltes Interesser, end dersom en gradviis Udvikling af det Hele gennem en længere Tid havde fundet Sted. Og det maa vi dog Alle indrømme, at en Udvikling af Forholdene, og det ikke alene af Færdighedsforholdene, ikke alene af de agronomiske Forhold, men ogsaa af selve Dnsætningsforholdene paa Landet bør man i det Hele taget ikke kunne modsætte sig, da den er en nødvendig Deel af Landets Udvikling. Hvorledes kunne vi, som have været ivrige i at befordre Udviklingen af Landets Communicationsmidler ved Dgning af Sernbaner, og derved have dannet meget betydelige Stationer paa Landet, hævde, at der er nogen Fornøft deri, naar vi ikke ville indrømme, at der i de Brændpunkter for Communicationen, som dannes ved saadanne Sernbanestationer, efterhaanden maa udvilde sig mere udvidede Dnsætningsforhold, end der hidtil har været Leilighed til udenfor Kjøbstæderne. Ethvert Centrum for flere betydelige Communicationslinier, som vi saaledes danne, bliver ogsaa et naturligt Brændpunkt, hvor Handel kan drives med større Fordeel og derfor ogsaa med større Ret. Det Lovforslag, som der her er Tale om, hører efter min Overbeviisning til dem, som der saaledes kan være Grund til at tage, fordi det bringer en noget gradviis Udvikling af et Forhold, hvor Kjøbstæderne dog tilsidt ikke kunne Andet end at maatte indrømme, at en Forandring engang vil skee, en Frihed engang maa gives. Ligesom jeg ikke tvivler om, at man fra Landets Side — af andre Grunde ganske vist end Kjøbstæderne — bifalder, at en fornøftig, beständig, ikke altfor voldsom Fremadskriden paa dette Punkt bør finde Sted, saaledes er det ikke Andet end ganske naturligt, at Kjøbstæderne indvillige i, at en saadan Forandring skeer i Lovet af 1857, der ordner Næringsforholdene. Vel skal man ikke altfor tidlig vølle ved det Væsentlige i den da trufne Ordning, men paa den anden Side, naar der viser sig et Punkt, hvor der frembyder sig Leilighed og Trang til at gjøre Forandring deri, er det uflogt at skyde enhver Afgjørelse ud til en Tid, da Trangen bliver saa stor, at den kommer frem med Voldsomhed, og hvad der nu